

ERRSI TEATAJA

3/2012

- * ERRS osaleb tantsupeo repertuaari mõttekojas * Valmib uus arengukava *
- * Põlvamaa tähistab rahvusvahelist tantsupäeva *
- * Võru Folkloorifestival alustas hooaega * Uudised, teated * Palju õnne *

ERRS OSALEB TANTSUPEO REPERTUAARI MÕTTEKOJAS

ERRSi osalusel on loomisel 2014. aasta tantsupeol osalevate rühmaliikide arendamise mõttekoda, kuhu kuuluvad selle peo liigijuhid, assistendid, mentorid, tantsujuhid maakondadest

Mõttekoda on vaja selleks, et:

- *sõnastada, mis on konkreetse rühmaliigi valukohad, tugevused;
- *sõnastada liigi arengu eesmärgid 2014. aasta tantsupeo protsessis ja tantsupidude protsessis laiemalt;
- *analüüsida vähemalt 2-3 viimase tantsupeo repertuaari valikut (sammustik, tantsu iseloom, raskusaste, jne);
- *sõnastada liikide repertuaari valiku üldised põhimõtted tantsupidude protsessis;
- *koostada olemasoleva repertuaari soovitusliku nimekirja rühmaliigile.

Töö paremaks korraldamiseks moodustatakse viis 8 – 12 liikmelist töörühma, kuhu kuuluvad eraldi 1.- 4. klasside, 5.- 9. klasside, A ja C segarühmade, B ja D segarühmade ning naisrühmade spetsialistid.

Töögrupid lähtuvad oma aruteludes mõttekojale püstitatud eesmärkidest. Töögruppi juhib ja esitab pärast kokkuvõtte töörühma tööst liigijuht.

Töö tulemusena valmib liikidepõhine repertuaari nimistu. Lisaks sellele luuakse eeldused, et laieneks nende tegijate ring, kes soovivad ja suudavad sel teemal kaasa rääkida, mis omakorda hoogustab liigimentorite süsteemi arendamist. Kaugem eesmärk on aidata kaasa ERRSi struktuuri väljaarendamisele. Loota on, et mõttekoja toel tekivad rühmaliikide seksioonid, kus on koondunud tugev, teadjate ja kogemustega tantsujuhtide tuumik.

Nõukoda alustab tööd 11. aprillil.

LÄHENEB PILLIPIDU 2014

Järgmise Pillipeoni on jäänud veidi üle kahe aasta. ERRS-il on hea meel, et sel korral peo korraldamine nii aegsasti ette on võetud, aitäh ELT SA-le kaasamõtlemise eest. Kõik on jõudnud hetkel sinnamaale, et paika hakkavad loksuma peo raamid ja korraldusmeeskond ning käivad läbirääkimised mitme idee ja hulga detailide üle.

Suurimaks küsimärgiks on hetkel kujunenud Pillipeo peakontserdi toimumiskoht. Juba eelmisel kevadel ERRSi poolt välja käidud ja ka üldkogu poolt aastaid eelistatud Raekoja plats on ühtlasi ka kõige kulukam koht sellise mastaapse kontserdi korraldamiseks. Seega on veelkord laskutud alternatiivse asukoha otsingutesse. ELT SA on välja käinud idee tuua Pillipidu lauluväljakule. Arvestades, et kohapeal on olemas kõik logistilised teenused ning ka pillide hoidmise ja ja transportimise võimalused, siis on igati arusaadav, et finantsiliselt sobib see laulupeo eelarvega kõige paremini.

Pillipeo praegusel korraldusmeeskonnal on aga lauluväljaku suhtes palju kartusi ja mõningaid etteheiteid. Rahvamuusikuid on läbi aastate proovitud erinevatel viisidel laulupeo ja lauluväljakuga ühendada. Kahtlustan, et päris kõiki rahuldavalt pole see aga õnnestunud. Kuna 2014. aastal ei ole rahvamuusikud väljas laulupeo kontserdil eraldi liigina, siis võime tahaplaanile jääda seegi kord.

Meie eesmärgiks pole niivõrd peakontserdi korraldamine raekoja platsil, vaid see, et kontsert toimuks selgelt eristuvalt, oleks tagatud rohkearvuline publik ning asukoht oleks muusikule sõbralik ja vääriline.

Siin on mõned põhjused, miks lauluväljak rahvamuusikutele pigem ei sobi:

- Pillipidu kaob ära suure peo kärke ja proovide segadusse.
- Sõltuvus laulupeo proovidest ja kontserditest.
- Ei ole ühtegi tõsiseltvõetavat paika mõnusa ning muusiku- ja publikusõbraliku kontserdi korraldamiseks. Ääremäkusena tuleks öelda, et lauluväljaku all ei mõelda siin laululava, seal käivad pingelised lauluproovid.
- Publikule ja linnarahvale jääb lauluväljak kaugeks. Ilma väga hea reklaamikampaaniata ei ole piisav publik kindlustatud. Rahvamuusikud ei pelga absoluutselt nii-öelda turistidele mängimist, kes moodustavad suure osa suvises südalinna piirkonnas liikuvatest inimestest. Vastupidi – rahvamuusikud on väärt meie välismaistele külalistele näitamist! Peakontsert vanalinnas oleks rahvarohkem, lihtsamini külastatav ja kergem reklaamida ka linnarahvale.
- Tantsijatele, kes seekord on jälle eraldi, jääb lauluväljak kaugeks ja ebaloogiliseks kohaks, kuhu peale proove liikuda. Lauljad aga kiirustavad peale proove lauluväljakult minema.
- Laulupeoga orgaaniliselt töötas viimase noortepeo ajal käsitöötelgi lava. Seda võiks korrata, aga kindlasti muusikule kordi sõbralikumalt (lava, võimendus, tähelepanu, reklaam, tunnustus jne)

Arvame, et Pillipeo põhikontsert peaks toimuma eraldi kohas ja ka eraldi päeval. Nii oleks tagatud meile kõige suurem tähelepanu. Loodame, et jõuame koha asjus peatselt ELT SAgaga kokkuleppele.

Pillipidu 2014 ei saa aga olema kõigest peakontsert! Soovime laulupeo ajal täita linnaruumi rahvamuusikaga, korraldada väiksemaid kontserte vanalinna hubastes nurgakestes ja kirikutes. Leiame, et üheks oluliseks rahvamuusika ja muusikute väljundiks võiks olla Suure Peo esinejate ja linnarahva lõbustamine ning loomulikult ka tantsitamine peonädalavahetuse õhtutel, kui inimesed niikuinii linnatänavatele koonduvad. Seepärast soovime teha koostööd ka südalinna suuremate kõrtside ja meelelahutusasutustega, korraldada õhtuseid pidustusi rahvamuusikaga.

Peakontsert oleks Pillipeo avalöögiks ja fookuseks ning selle toimumine näiteks Raekoja platsil teeks vanalinnast Pillipeo keskuse ning seoks selle piirkonna üldlaulu- ja tantsupeo osaks.

Kõige selle kõrvalt lükkame hoogu sisse ka peo kunstilise külje protsessile – repertuaari koostamisele ja pilliliikide, juhendajate ja muusikute koondamisele.

Juhan Uppin

Pillipeo projektijuht

VALMIMAS ON ERRSi UUS ARENGUKAVA

ERRSi juhatuse poolt on ette valmistamisel seltsi arengukava aastaks 2012 – 2016.

ERRSi uue arengukava tegevused keskenduvad kolmele peasuunale:

1. Aktiivne osalemine tantsupeoprotsessis;
2. Organisatsiooni tugevdamine ja laiendamine;
3. Liikmete motiveerimine ja koolitamine.

Arengukava koostamisel on silmas peetud seltsi mõju rahvakultuurivaldkonnas laiemalt. Seltsi tegevus ei keskendu ju pelgalt oma liikmetele, vaid seltsi ühe partneri – kultuuriministeriumi ettepanekutel koordineerib selts rahvatantsu ja – muusika maastikul toimuvat laiemalt. Nii on ERRS muu hulgas osaline uue riikliku kultuuripoliitika aluste koostamisel. Samuti oleme võtnud enda kanda ülesande koordineerida tantsupeoprotsessis osalevate rahvatantsukollektiivide tegevust läbi riikliku tegevustoetuse programmi.

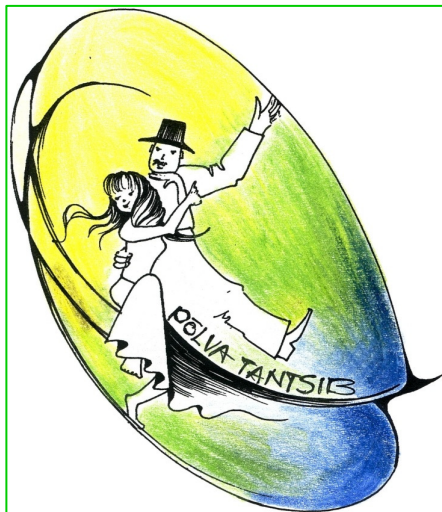
Täna on selts 2014. aasta laulu- ja tantsupeo juures ja ajal toimuva pillipeo eestvedaja. See omakorda seab meid vajaduse ette tegeleda enam seni pisut varjus olnud rahvamuusikute tegevust seltsis.

Mullune TeateTants oli indikaatoriks meie tantsurühmade koostöövõimele erinevates Eesti piirkondades. Mida teha lähiajal selle saavutatud hea õlatundega, et ühistegevus areneks? Ka see on valdkond, mida saab arengukava silmas pidada.

Arengukava projekt valmib aprilli alguseks ja saadetakse siis laiali seltsiliikmetele tutvumiseks ja täienduste tegemiseks. Täiendatud arengukava arutatakse ERRSi üldkogul aprillis.

Kadri Valner

PÕLVAMAAL TULEB UHKE TANTSUPÄEV

Põlvamaa tähistab rahvusvahelist tantsupäeva 27. aprillil. Selleks päevaks on kõikidele tantsuhuvilistele välja pakutud lausa kolm suurt ettevõtmist, mille igaüks saab osaleda.

Kell 17 algav TeateTants Põlva vallavalitsuse eest. End 15. aprilliks kirja pannud rühm saab ise avaldada soovi, millist tantsu just nemad tahavad tee peal tantsida. Nii saab mööda Põlvat ringiliikuv tantsurida mitmekesine.

Mööda Põlvat liikuv teatetants viib pidulised Põlva Huvi- ja Kultuurikeskusesse. Kell 19 algab siin suur kontsert *Tants on kino*. Kava on pühendatud Eesti filmi 100. aastapäevale. Osalema on palutud kõik tantsugrupid sõltumata tantsustiilist, tantsijate vanusest ja kogemusest. Ainsaks tingimuseks on, et esitav number peab olema seotud

kinoga (filmiga) teema, muusika, tegevuse jne kaudu.

Pärast kontserti oodatakse nii publikut kui esinejaid ühisele simmanile.

PANE AEG KINNI!

ERRSi Üldkogu toimub 29. aprillil algusega kell 12 Rahvusraamatukogus!

RAHVATANTSIJAJD OODATAKSE VÕIMLEMISPEOLE

Eesti Spordiselts Kalev korraldab juba 14. korda rahvusvahelisele lastekaitsepäevale pühendatud Kalevi Tallinna võimlemispeole.

2012. aasta võimlemispidu, pealkirjaga „Igavene ring“, toimub 3. juunil juba harjumuspärasel paigas, Pirita Spordikeskuses. Kuigi paljude kavade puhul on tegemist traditsioonilise võimlemisega, tuleb peol ettekandele ka erinevatest tantsustiilidest mõjutatud kavu

ja lausa tantsulisi etteasteid. Seetõttu on võimlemispeole oodatud osalema ka rahvatantsijaid A-, B- ja C-segarühmadest, kus vähemalt 4 või rohkem paarisarv paari. Registreerimine 16. aprillini www.eestikalev.ee.

VASTLAPÄEV ALUSTAS TOOMI AASTAT

Sellel aastal tähistas suur hulk rahvatantsijaid vastlapäeva tantsides. Ühtlasi juhatati sellega sisse Ullo Toomi 110. sünniaastapäevale pühendatud tantsuaasta.

21. veebruari õhtul kogunesid üheteistkümne Tallinna ja Harjumaa rahvatantsurühma liikmed Tallinna Lauluväljakule, et teha vastlapäeval midagi traditsioonilist, aga midagi ka uutmoodi. Hirmus tuuline ja vihmane päev oli õhtuks asendunud vaikse tähistaevaga ja nii olid kokkutulnutest paljud raatsinud selga panna kaunid rahvariideseelikud kartmata, et ilm neile liiga teeks.

Ja siis hakkas vastlapidu pihta. Alustuseks said kõik kohaletulnud korralikult päkad soojaks ja naha märjaks tantsida. Oli neid, kes tantsisid selgeksõpitud sammudega, mõni vaatas aga lihtsalt naabri pealt ja võttis siis ise tantsu üles. Igatahes said jalga keerutada kõik, kes sooja tahtsid saada või jäisel pinnasel oma tasakaalu proovile panna. Koos tantsiti ära Kalamies, Neljapuuri, Labajalg, Kiigadi-kaagadi ja Piru polka.

Tantsud tantsitud, viis tee märke, sest oli vaja ära teha traditsiooniline vastlaliug. Oli aeg mitut sorti omavalmistatud kelke-saane katsetada. Sõidukid töötasid suurepäraselt ja nii võib üsna kindlalt öelda, et rahvatantsijail tulevad sel aastal pikad linad. Kellel nüüd kelgutades jahe oli hakanud, sai sooja teed juua ning toredates ja lõbusates rahvamängudes osaleda. See aga ei andnud mitte ainult sooja, vaid võttis kohe päris kõvasti võhmale.

Pidevalt tegutsedes liikus kell kiirelt ning juba oligi aeg end rongkäiku seada, et koos liikuda Ullo Toomi mälestuskivi juurde Oru tänaval. Jäime seisma maja ees, mis praeguseks on saanud küll uhke eurovälimuse, kuid mille Ullo Toomi 1950ndatel aastatel suures osas ise ehitas. Siin rääkis Ilma Adamson tantsutaadist ning sellestki, kuidas rahvatantsijad maja ehitamisel talgu korras abiks käisid. Tänapäevaste rahvatantsijate seas oli nii mõnigi selles kohas esimest korda, seega neid meenutusi tore kuulata. Siis aga moodustasime ühtse ringi ning tantsisime kõik koos Ullo Toomi auks „Oige ja vasemba“.

Suur tänu rahvatantsuselts Pääsuke, et niisuguse torele vastlapeo korraldasite, eri aladel võistlejaid kommidega autasustasite ning kõiki osalejaid tee ja küpsistega kostitasite! Natuke kahju oli ainult sellest, et reklaami oli sellele toredale peole vähevõitu. Kindlasti oleks osalejaid olnud muidu palju enam. Need, kes kohal olid, jäid igatahes väga rahule.

Riina Tammistu,
naisrühm Keikal

VÕRU FOLKLOORIFESTIVAL AVAS HOOAJA

XVIII Võru Folkloorifestival avas kevade algusega ka oma selleaastase hooaja tantsutoaga, kus osales üle 120 Lõuna-Eesti tantsija ja pillimehe.

Võrumaa üks suurimaid kultuurisündmusi, 12.-15. juulil toimuv XVIII Võru Folkloorifestival, kannab sel aastal nime „Päivgi tands tsõõrin“.

„Sellega rõhutame koostantsimise ja – musitseerimise võlu,“ ütles festivali tegevjuht Kadri Valner. „Loodame festivali eel ja ajal toimuvates tantsutubades esinejaid ning publikut koostantsimise ja musitseerimise abil senisest veelgi tugevamalt siduda,“ lisas ta.

Festivali tänavuaastasele teemale rõhutades toimuvad veel enne festivali maakonna erinevates paikades tantsutoad. Esimeses tantsutoas tutvustasid korraldajad lähemalt selleaastaseid plaane. Lisaks traditsioonilistele kontsertidele maakonna erinevais paigus kätkeb suvine festivaliprogramm Võru linna läbivat Tänavatantsu, publiku ja esinejate ühised õhtulaule, Eestimaa kuulsaima lõõtsameistri, Võrumaalt pärit August Teppo nimelist eesti lõõtsa võistumängimist, töötubasid, käsitöölaata, kirikukontserte ja noorte muusikute ülesastumisi vabalaval. Festivalil esineb ligi 400 rahvatantsijat ja –muusikut nii Eestist kui üle maailma.

Tänaseks on esinema lubanud tulla mitmed rahvamuusika ja –tantsu ühendused. Nii on eellepped esinemiseks Audru jõelaevanduse pundi, Kihnupoiste, Gruuvi, Greibi, Krüüseliga ja mitme maakonna ja Eesti tantsurühmaga. Soovi festivalile tulla on avaldanud Nigeeria, Kongo, Nepaali, Ukraina, Poola, Tšehhi, Läti rühmad. Peagi seisab ees valiku tegemine, keda sel aastal kutsutakse.

XVIII folkloorifestivalil esineda soovivad rühmad saavad registreeruda festivali kodulehel, www.vorufolkloor.ee.

Festivali esimese tantsutoas olid 21. märtsil püünel eelmisel aastal Teppo lõõtsa võistumängimise parimad eesti lõõtspilli mängijad Toomas Ojasaar, Henrik Hinrikus, Kristi Kool, lisaks nii Tartu tantsutoa kui Võrumaa noored ja juba kogenud rahvamuusikud. Tartu tantsutoa hinge, Triinu Nuti, eestantsimisel keskenduti valdavalt külapidude tantsumuusikale, mida tavatseti mängida Eestis 19. sajandi teisel poolel ja 20. sajandi alguses. Järgmine tantsutuba toimub juba aprillis Vasatseliinas.

Kadri Valner,
festivali tegevjuht

KUI NEIS KINGADES MA TANTSIN ...

Sellist pealkirja kandis 3. märtsil Jõhvi Kontserdimajas toimunud naisrahvatantsurühma Tammiku 40. tegevusaasta kontsert. Rühma on juhendanud aastakümneid kogemuste ja hea silmaga Ida-Virumaa tantsuõpetaja Helju Tori.

Kontserdi juhid olid Tammiku rahvamaja juhataja ja stsenaarist Heli Vähk ning kingsepp Lembit Prits, kes ühtlasi valmistas rühmale ka uued tantsukingad. Nemad löid ka teksti, mis sidus kava tervikuks. Meeleolu vaheldust tõi kavasse veel end kuulama panev kanneldaja Kaarin Aamer.

Õhtu läbivaks teemaks olidki uued kingad, mille üle tundsid rõõmu ning uhkust nii kingsepp kui tantsurühm. Väga kujukalt aitas teemat esile tuua Maie Orava hästi esitatud tants „*Uued ummiskingad*“. Esile tõstaks veel tantse „*Lepalind*“ (A. Kaasik), „*Üits paigake*“, „*Kannelnaine*“ (Ülle Feršel), „*Simmanipolka*“ (N. Uustalu), „*Kindakiri*“ (M. Saar) jt.

Teisedki tantsud olid maitsekalt ja jõukohaselt valitud. Kogu rühm oli ühtlane, stiilne ja liikumises harmooniline, põhisammud olid puhtad, kõik oli viimistletud. Sageli on just repertuaari valik see, millega rühmad alt lähevad. Tants on vahel nii raske ja tantsijatele üle õu käiv, et osatäitja näib lausa saamatu ja abituna. Eriti torkab see silma tantsupidudel

tiheda sammustikuga ülraskete tantsude puhul. Sel kontserdil oli aga tõepoolest näha, et Helju on tublisti vaeva näinud, tantsuõpetajana tean hästi, kui raske on täiust saavutada.

Eks naised on ikka eevil, kui mehed on ka silmapiiril ja ega seegi kontsert ilma meesteta toimunud. Nagu Helju ise ütleb, oli tegemist meestega tänavalt, rühmaga „Jõhvi jõmmid“, mille ta lõi Rakvere meeste tantsupeoks. Nüüd ei taha nad aga enam laiali minna, vaid ootavad hoopis uut meestepidu. Ja oh üllatust! – Kai Leete „Piibumeistrite tants“ ja „Kingsepa polka“ olid sedavõrd jõuliselt, mehelikult ja humoorikalt esitatud, et pani saali kihama ning kutsus esile tugeva aplausi. Kolm rahvatantsu esitati ka koos naistega – „Eit, tule koju“, „Vanatüdruk“ ja „Kaera-Jaan“, kus paariliste vaheline omamoodi kontakt ja säde ei jäänud märkamata.

Omamoodi värvi ja vürtsi lisasid ka külalisesinejad Tallinnast: Eesti Tantsuakadeemia rahvatantsurühm Uppsar Märt Agu juhendamisel, kes esitas pigem showkategoriasse kuuluvaid tantse ning sai publikult sooja vastuvõtu osaliseks. Mina ehk jäin veidi mõttesse, aga öeldakse, et maitse üle ei vaielda ...

Kokkuvõttes oli kogu kontsert väga kompaktne, soe ja ühtse pere hõnguline, nagu seda ikka tavaliselt pealinnast eemal toimuvate kontsertide puhul on.

Lausa imetlusväärne, et üks naisrühm selles tantsupidude ja võistutantsimiste virr-varris suudab veel ette valmistada ühe tervikliku kontsertetenduse.

Tubli, Helju ja Tammiku naised! Suur tänu kõigile esinejatele, organisatoritele ja toetajatele! Soovin edu ja jaksu edaspidiseks!

Ilma Adamson

PALJU ÕNNE

20.04 Astrid Lillo 80
27.04 Eha Mandel 55
02.04 Renna Milva 50
12.04 Tiiu Kungus 45
17.04 Ülle Oru 45
09.04 Ülle Müller 40
07.04 Tiina Pukk 50
13.04 Krista Pikk 45
10.04 Kristel Laas 30
14.04 Liis Ilula 25

Järgmine ERRSi Teataja ilmub aprillis. Kaastööd oodatud 15. aprillini aadressil kadri@errs.ee (Kadri Valner)